

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา ระหว่างการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษานามัยและครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยัง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 119 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 109 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.60 หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษานามัย จำนวน 119 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 112 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.12 และครูพลศึกษา จำนวน 119 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 110 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.44 รวมได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 331 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.72

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษานามัย และครูพลศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพของครูพลศึกษาเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีสาขาอื่น ๆ และมีประสบการณ์ในการทำงาน 26 ปีขึ้นไป หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษานามัย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาพลศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6-10 ปี และครูพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาพลศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 6-10 ปี
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษานามัย และครูพลศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

พบว่า

2.1 ด้านหลักสูตรและวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษา มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ในเรื่องเกี่ยวกับการมีความเข้าใจจุดประสงค์การจัดการแข่งขันกีฬากายในและภายนอกโรงเรียนที่มีความสามารถในการตัดสินกีฬาได้ มีความเข้าใจหลักการและปรัชญาทางพลศึกษา มีการติดตามการเคลื่อนไหวทางพลศึกษาอยู่เสมอ มีความเข้าใจหลักการป้องกันอุบัติเหตุและการปฐมพยาบาล มีความรู้และเอาใจใส่เกี่ยวกับสุขภาพและสวัสดิภาพของนักเรียน และมีสมรรถภาพในเรื่องของการมีพื้นความรู้ทางวิชาการในสาขาอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง อยู่ในระดับ "น้อย"

2.2 ด้านการสอน ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษา มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ในเรื่องเกี่ยวกับการมีความสามารถอธิบายและสาธิตทักษะทางกีฬา สามารถจัดและปกครองชั้นเรียนได้อย่างเป็นระเบียบมีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจในการสอนให้เด็กได้เล่นกีฬาได้หลายประเภท สามารถสอนวิชาพลศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้ สามารถปลูกฝังคุณธรรมและระเบียบวินัยในขณะสอนวิชาพลศึกษา และสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนและฝึกทักษะกีฬา

2.3 ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษา มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ในเรื่องเกี่ยวกับการมีความสามารถวางแผนการให้คะแนนในวิชาพลศึกษาได้ เข้าใจหลักวิธีการวัดผลทางพลศึกษา สามารถวางจุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษาได้ มีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายและระเบียบการวัดผลตามหลักสูตรวิชาพลศึกษา และสามารถเลือกวิธีการวัดผลได้อย่างเหมาะสม

2.4 ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษา มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ในเรื่องเกี่ยวกับการมีน้ำใจ นักกีฬา มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความกระฉับกระเฉง แคล่วคล่องว่องไว ในการปฏิบัติงาน มีอารมณ์ขัน และร่าเริงแจ่มใส มีสิ่งจูงใจและชื่อตรงต่อตนเอง มีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง รู้จักวางตนให้ถูกกาลเทศะ และมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

2.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษา มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ในเรื่องเกี่ยวกับการมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษา มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน มีความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรม เป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลงและกติกา ถือว่าการสอนและ

การช่วยเหลือเอาใจใส่แก่นักเรียนเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุด มีความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงาน และมีความเมตตา กรุณาปรานี

2.6 คำนมบุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษา มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ในเรื่องเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนครู และนักเรียน สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาและผู้อื่นได้ดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นได้ดี และมีความเข้าใจในความแตกต่างของนักเรียน

2.7 ด้านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษา มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ในเรื่องเกี่ยวกับความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รู้จักรักษาความลับของทางราชการ รักษาความลับของนักเรียนไว้ได้ ปฏิบัติตนตามการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และรู้จักหน้าที่ของตนที่มีต่อส่วนรวม

2.8 ด้านสุขภาพ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษา มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ในเรื่องเกี่ยวกับความภูมิใจในตนเอง และอาชีพครูพลศึกษา เป็นผู้ที่มีสมรรถภาพทางกายดี ตระหนักในความสำคัญของการพลศึกษาและโครงการสุขภาพในโรงเรียน ที่มีต่อสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิตของตนเองและของนักเรียน รู้จักรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ และมีคุณค่าทางโภชนาการ มีความแคล่วคล่อง ว่องไว และออกกำลังกายเป็นประจำ

3. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยส่วนรวม เฉลี่ยอยู่ในระดับ "มาก" ทั้ง 8 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านสุขภาพ ด้านนบุษยสัมพันธ์ ด้านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านหลักสูตรและวิชาการ

4. การเปรียบเทียบสมรรถภาพของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

- 4.1 ด้านหลักสูตรและวิชาการ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และกลุ่มครูพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4.2 ด้านการสอน กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และกลุ่มครูพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4.3 ด้านการวัดและประเมินผล กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มครูพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4.4 ด้านบุคลิกภาพ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และกลุ่มครูพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และกลุ่มครูพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4.6 ด้านมนุษยสัมพันธ์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และกลุ่มครูพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4.7 ด้านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และกลุ่มครูพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4.8 ด้านสุขภาพ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และกลุ่มครูพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยส่วนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณาโดยแยกออกเป็นรายด้านก็พบว่า สมรรถภาพของครูพลศึกษาอยู่ในระดับ "มาก" เช่นกัน ถึงแม้ว่ารายละเอียดในแต่ละด้านจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปบ้างก็ตาม นับว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่เราสามารถสำรวจและวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาออกมาในระดับต่าง ๆ ทำให้สามารถเห็นภาพพจน์ของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษาได้

จากการพิจารณาความคิดเห็นรวมของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีต่อรายการสมรรถภาพ
 ในด้านต่าง ๆ พบว่า สมรรถภาพของครูพลศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ "มาก" ซึ่งผลการวิจัยนี้
 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผานิต บิลมาศ (2522) อนันต์ เอียวเจริญ (2524) และของ
 สมบูรณ์ ลิขิตยักร (2525) ที่ได้ทำการวิจัยแล้วว่า ครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาหรือมีสมรรถภาพ
 จะต้องมีลักษณะตามรายการสมรรถภาพที่ใช้เป็นแบบสอบถามของการวิจัยครั้งนี้ ยกเว้นรายการ
 สมรรถภาพของครูพลศึกษา ด้านหลักสูตรและวิชาการ ข้อ 18 ที่ว่า "มีพื้นความรู้ทางวิชาการ
 สาขาอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง" ที่ครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "น้อย"

ในการศึกษาของ แคชเชล และจอห์นส์ (Cassel and Johns) พบว่าคุณสมบัติ
 ของครูที่ดีและมีความสามารถทางวิชาชีพประการหนึ่ง คือ มีความรู้ทางวิชาการทั่วไปและความรู้
 รอบตัวดี (วรศักดิ์ เพียรชอบ : 37) เช่นเดียวกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523: 40) ที่กล่าว
 ว่า ลักษณะสำคัญของครูพลศึกษาที่สามารถปฏิบัติหน้าที่และภารกิจทางการพลศึกษาได้ดี มีประสิทธิภาพ
 ประการหนึ่ง คือ เป็นผู้มีความรู้ทั้งในค่านิชาการศึกษาทั่วไป วิชาครู และวิชาพลศึกษา นับว่า
 ครูพลศึกษาจะต้องปรับปรุงตนเองในรายการสมรรถภาพในข้อนี้ แต่เมื่อพิจารณาความคิดเห็นใน
 แต่ละกลุ่ม จะพบว่า ครูพลศึกษาเองมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพในรายการสมรรถภาพ
 นี้อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}=2.53$) แต่ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษานามัยมี
 ความคิดเห็นว่าครูพลศึกษามีพื้นความรู้ทางวิชาการในสาขาอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง "น้อย" อาจ
 เป็นไปได้ที่ครูพลศึกษามีกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นไปที่ความรู้และทักษะใน
 ทางพลศึกษามาก และไม่คอยมีโอกาสดำเนินการในเชิงวิชาการสาขาอื่น ๆ ทำให้ผู้บริหาร
 โรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษานามัยมีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพในรายการนี้อยู่
 ในระดับ "น้อย"

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของสมรรถภาพทั้ง 8 ด้าน พบว่า สมรรถภาพ
 ของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษานามัย
 และครูพลศึกษานั้นอยู่ในระดับ "มาก" ทุกด้าน ผลการวิจัยนี้เป็นไปในทำนองเดียวกันกับการศึกษา
 ของ ชาญชัย เรืองขจร (2523) ที่พบว่าสมรรถภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาใน
 วิทยาลัยครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านพัฒนา
 บุคลิกภาพ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสอนและการประเมินผล ด้านการจัดการแข่งขันกีฬา
 ด้านการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา ด้านการจัดสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

และด้านการปฏิบัติหน้าที่พิเศษ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ชวัญชัย ยิ่งรักษา (2529) ที่พบว่า สมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตรและวิชาการ ด้านการสอน ด้านการประเมินผล ด้านความรับผิดชอบต่อนักเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพ และด้านคุณลักษณะและเจตคติ

แต่จากการรายงานการศึกษาของกรมสามัญศึกษา (2528: คัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมของครูสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา 3 ด้าน คือ พฤติกรรมด้านลักษณะส่วนตัว ด้านการปฏิบัติงานและด้านการสอน ผลการศึกษาพบข้อบกพร่องบางประการในพฤติกรรมแต่ละด้านของครูพลศึกษา จากการประเมินของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนต่างหมวดวิชา และครูในหมวดวิชาพลศึกษามียกย่องกัน อาจเป็นไปได้ที่ผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษาในครั้งนี้ ได้กระตุ้นให้ครูพลศึกษาได้ตื่นตัวในการพัฒนาตนเองให้มีสมรรถภาพดีขึ้น ดังความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษาที่ว่า ควรมีการประเมินประสิทธิภาพของอาจารย์ เพื่อกระตุ้นให้มีการตื่นตัวในการพัฒนาตนเองและเพื่อกระตุ้นให้อาจารย์ได้ทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ (เรืองเดช อุทธิเสน 2528: คัดย่อ)

นอกจากนี้ในรายงานการศึกษาของกรมสามัญศึกษายังได้มีข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน เขตการศึกษา กรมสามัญศึกษา และสถาบันที่มีหน้าที่ผลิตครูพลศึกษา เพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงทำให้ข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้เป็นไปในทางที่ดี นั่นคือ สมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษามัย และครูพลศึกษา อยู่ในระดับ "มาก" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ สมเทศ (2527) ซึ่งพบว่า ครูพลศึกษาและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นโดยรวม เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมการสอนพลศึกษาของครูพลศึกษาอยู่ในระดับน้อยครั้งทุกด้าน คือ ด้านการปลูกฝังจริยธรรม และคุณธรรม ด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน ด้านการเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอน ด้านการจูงใจและเสริมแรงการเรียน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน และด้านการใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนอื่น ๆ

ในการเปรียบเทียบสมรรถภาพของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากร 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และกลุ่มครูพลศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกัน โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษาในค่านหลักสูตรและวิชาการ ค่านการสอน ค่านบุคลิกภาพ ค่านคุณธรรมและจริยธรรม ค่านมนุษยสัมพันธ์ ค่านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ และค่านสุขภาพ ส่วนในค่านการวัดและประเมินผลนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยมีความเห็นแตกต่างกันกับครูพลศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาไม่แตกต่างกัน"

การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยเป็นส่วนใหญ่ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างไปจากหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา ซึ่งในสองกลุ่มหลังนี้ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก (ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 1) หากจะพิจารณาให้ละเอียดแล้ว หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยจะมีความใกล้ชิดกับครูพลศึกษามากกว่าผู้บริหารโรงเรียน และในบางกรณีหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยเองก็เป็นครูพลศึกษาคนหนึ่งเหมือนกัน ทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาเป็นไปในทำนองเดียวกันและแตกต่างกันกับผู้บริหารโรงเรียน ยกเว้นสมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผล ทพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยมีความเห็นแตกต่างกับครูพลศึกษา (ตั้งแสดงในตารางที่ 24-25) ซึ่งอาจเป็นเพราะหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยให้ความสำคัญในค่านนี้มากและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในค่านนี้ในลักษณะของการเป็นผู้บริหารที่เน้นในเรื่องของคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียน เช่น ศึกษากับผู้บริหารโรงเรียน โดยถือว่าการวัดและประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญและต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และถูกต้องตามระเบียบของกรมสามัญศึกษา โดยเฉพาะในช่วงที่ทำการศึกษา ใ้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงระเบียบการวัดผลใหม่ ผิดไปจากเดิมที่เคยเป็นอยู่ซึ่งครูพลศึกษาบางคนยังมีความเข้าใจไม่ถูกต้องเท่าที่ควร ทำให้ผลการวิจัยในค่านนี้แตกต่างไปจากสมรรถภาพค่านอื่น ๆ

จากการพิจารณารายการสมรรถภาพในแต่ละค่าน พบว่า สมรรถภาพของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันบ้าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

คานหลักสูตรและวิชาการ ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษามีสมรรถภาพ ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณารายการสมรรถภาพพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่าครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ ยกเว้นรายการสมรรถภาพ ข้อ 5 ที่ว่า "มีความเข้าใจจุดประสงค์การจัดการแข่งขันกีฬาภายในและภายนอกโรงเรียนดี" ซึ่งหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยและครูพลศึกษาเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพในข้อนี้อยู่ในระดับ "มากที่สุด" ทำให้สมรรถภาพข้อนี้ค่าเฉลี่ยรวมมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาญชัย เรืองขจร (2523: 88) ที่ว่า อาจารย์พลศึกษาควรมีสมรรถภาพมากเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันกีฬาภายในให้เป็นที่น่าพอใจ การควบคุมและส่งเสริมให้นักกีฬาให้แข่งขันกันอย่างมีน้ำใจนักกีฬา การปลูกฝังเจตคติให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของการแข่งขันกีฬานอกวิทยาลัย นอกจากนี้ยังพบความแตกต่างในรายการสมรรถภาพข้อ 18 ที่ว่า "มีพื้นความรู้ทางวิชาการสาขาอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง" โดยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยมีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพในรายการนี้อยู่ในระดับ "น้อย" ซึ่งอาจเกิดจากการที่ครูพลศึกษาไม่มีโอกาสได้แสดงความสามารถในเชิงวิชาการสาขาอื่น ๆ ดังที่ได้อภิปรายมาแล้วก็ตาม แต่อีกนัยหนึ่งนั้นครูพลศึกษาอาจมีความรู้ทางวิชาการสาขาอื่น ๆ น้อยจริง ๆ ครูพลศึกษาจึงควรที่จะแก้ไข ปรับปรุงให้เป็นที่ประจักษ์กับคนทั่วไปว่า ครูพลศึกษานั้นก็มีพื้นความรู้ทางวิชาการสาขาอื่น ๆ เป็นอย่างดี โดยการศึกษาหาความรู้จากตำราทางวิชาการต่าง ๆ ปรึกษาหารือกับครู และเข้าร่วมในการอบรมสัมมนาและนำไปปฏิบัติงานในสายงานของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังความเห็นของ ส้าอังกต์ ทวงบุตร (2524: 183) ที่ว่าครูพลศึกษาจะต้องปรับปรุงคุณภาพของตนเอง เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งและลคข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจมีขึ้น เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาชีพที่ครูพลศึกษาจะต้องส่งเสริมให้มีคุณภาพสูงขึ้น

คานการสอน ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสมรรถภาพตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากรอยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณารายการสมรรถภาพพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยและครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผานิต บิลมาศ (2522) และ รั้งสรค์ ศักดิ์รักษา (2526) ที่ว่า ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในความมุ่งหมายของหลักสูตรพลศึกษา และการจัดการศึกษาของชาติ สามารถสอนและสาธิตทักษะกีฬา และมีความสามารถในการจัดและปกครองชั้นเรียนพลศึกษา

ค่านการวัดและประเมินผล ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสมรรถภาพตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากรอยู่ในระดับ "มาก" เมื่อพิจารณารายการสมรรถภาพพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมบูรณ์ ลิขิตยั้งวรา (2525) ที่ว่า ครูพลศึกษาจะต้องเข้าใจหลักและวิธีการประเมินผลทางพลศึกษาเป็นอย่างดี สามารถประเมินผลได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ค่านบุคลิกภาพ ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสมรรถภาพตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากรอยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณารายการสมรรถภาพพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ ยกเว้นรายการสมรรถภาพข้อ 12 ที่ว่า "มีน้ำใจนักกีฬา" ที่กลุ่มครูพลศึกษามีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพในขั้นอยู่ในระดับ "มากที่สุด" สอดคล้องกับความเห็นของ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523: 40) ที่ว่า ครูพลศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจนักกีฬา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รังสรรค์ ตีกรักษา (2526: คัดย่อ) ที่พบว่า อาจารย์พลศึกษาควรมีสู่สภาพสมบูรณ์ทางร่างกายและจิตใจ มีความเข้มแข็งอดทน แคล่วคล่อง ว่องไว มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และตัดสินใจได้รวดเร็ว

ค่านคุณธรรมและจริยธรรม ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสมรรถภาพตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากรอยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณารายการสมรรถภาพพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ ยกเว้นรายการสมรรถภาพข้อ 14 และ ข้อ 11 ที่ว่า "มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษา" และ "ถือว่าการสอนและการช่วยเหลือเอาใจใส่กับนักเรียนเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุด" ที่กลุ่มครูพลศึกษามีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มากที่สุด" สอดคล้องกับความเห็นของ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523: 40) ที่ว่า ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษาอย่างแท้จริง เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนันต์ เอียวเจริญ (2524: คัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษาต้องมีสมรรถภาพมากที่สุดในเรื่องของการความรักและศรัทธาในวิชาชีพตน และจะต้องเห็นว่าการสอนและการช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

ค่านมุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสมรรถภาพตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากรอยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณารายการสมรรถภาพพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ ยกเว้นรายการสมรรถภาพข้อ 5 ที่ว่า "ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน" ที่กลุ่มครูพลศึกษามีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพในขั้นนี้อยู่ในระดับ "มากที่สุด" สอดคล้องกับความเห็นของ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523: 34) ที่ว่า ครูพลศึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อชุมชน โดยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียน และครูพลศึกษาควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผานิต บิลมาศ (2522) สมบูรณ์ ลิขิตยงวรา (2525) และ รังสรรค์ สึกรักษา (2526) ที่พบว่า ครูพลศึกษาควรปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ค่านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสมรรถภาพตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากรอยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณารายการสมรรถภาพพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ ยกเว้นรายการสมรรถภาพข้อ 12 ที่ว่า "ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์" ที่หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยและครูพลศึกษามีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพในขั้นนี้อยู่ในระดับ "มากที่สุด" และกลุ่มครูพลศึกษายังมีความเห็นในข้อ 13 และข้อ 14 ที่ว่า "ส่งเสริมความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์" และ "รู้จักรักษาความลับของทางราชการ" อยู่ในระดับ "มากที่สุด" อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ผานิต บิลมาศ (2522) ที่พบว่า ครูพลศึกษาควรเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และรักษาความลับทางราชการ

ค่านสุขภาพ ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสมรรถภาพตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากรอยู่ในระดับ "มาก" และเมื่อพิจารณารายการสมรรถภาพพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความเห็นว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มาก" ทุกรายการ ยกเว้นรายการสมรรถภาพข้อ 4 ที่ว่า "มีความภูมิใจในตนเองและอาชีพพลศึกษา" ที่กลุ่มครูพลศึกษามีความเห็นว่า มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มากที่สุด" สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนันต์ เอี้ยวเจริญ (2524) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษา

มีความเห็นว่า ครูพลศึกษาควรมีสมรรถภาพต่อไปนี้มากที่สุด คือ การเห็นการสอนพลศึกษาเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า สมรรถภาพของครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 อยู่ในระดับ "มาก" เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ด้านสุขภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านการสอน ด้านการวัด และประเมินผล และด้านหลักสูตรและวิชาการ และจำแนกความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา ก็พบว่า สมรรถภาพของครูพลศึกษาอยู่ในระดับ "มาก" เช่นเดียวกันทั้ง 3 กลุ่ม แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของสมรรถภาพของครูพลศึกษาทั้ง 8 ด้านแล้ว ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษา มีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นความแตกต่างในเชิงปริมาณ หรือแตกต่างกันในทางสถิติเท่านั้น

ขอเสนอแนะที่ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาเสนอมาในแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนมามีอยู่บ้างจำนวนไม่มากนัก ผู้วิจัยได้สรุปและรวบรวมมาเสนอตั้งต่อไปนี้ คือ

ครูพลศึกษาควรมีสมรรถภาพด้านหลักสูตรและวิชาการเพิ่มเติมในเรื่องของการมีความรู้ทางสถิติวิจัยทางการศึกษา มีความรู้และทักษะในการเป็นโค้ชและผู้ตัดสินกีฬาประเภทต่าง ๆ และเสนอแนะให้มีการจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านพลศึกษา สุขศึกษาและนันทนาการบ่อย ๆ ในหน่วยงาน เพื่อเป็นการพัฒนาสมรรถภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน รวมทั้งให้หน่วยงานที่สูงขึ้นไปเน้นแหล่งวิชาการในการจัดการอบรม จัดหาเอกสารเกี่ยวกับความรู้ใหม่ ๆ ให้กับทางโรงเรียน และจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้กับโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ครูพลศึกษาควรปรับปรุงสมรรถภาพของตนเอง ในเรื่องการมีพื้นฐานความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาอื่น ๆ โดยการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ศึกษาจากตำราวิชาการ เข้าร่วมอบรม สัมมนาทางวิชาการ และนำความรู้ไปใช้ในการร่วมกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน

2. ครูพลศึกษาควรปรับปรุงสมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผล โดยศึกษาขอ ข่ายและระเบียบการวัดผล จากเอกสาร หนังสือ งานวิจัยต่าง ๆ ปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้อง และเข้าร่วมในการอบรม สัมมนา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการวัดและประเมินผล และนำกระบวนการวัดและประเมินผลไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ครูพลศึกษาควรติดต่อประสานสัมพันธ์ ประสานงาน และวางโครงการเสนอเป็นขั้นตอนให้ผู้บริหารโรงเรียน บุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน ได้รับรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรม อันจะทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในโรงเรียน

4. สมรรถภาพของครูพลศึกษา มีความสำคัญมากในทุกด้านและทุกรายการ ครูพลศึกษา จึงควรที่จะนำเอารายการสมรรถภาพเหล่านั้นไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสำรวจ และประเมินตนเอง เพื่อ ให้มีสมรรถภาพอยู่ในระดับ "มากที่สุด" โดยฝึกฝนตนเองและประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น และนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ อันจะมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของตนเองและส่วนรวม

5. สถาบันที่ทำหน้าที่ในการผลิตครูพลศึกษา ควรฝึกฝนนิสิตนักศึกษาซึ่งจะสำเร็จการ ศึกษาไปประกอบอาชีพเป็นครูพลศึกษา ให้มีสมรรถภาพของครูพลศึกษา โดยใช้รายการสมรรถภาพ ด้านต่าง ๆ เหล่านี้เป็นแนวทางในการเพิ่มพูนสมรรถภาพสำหรับผู้ที่จะเป็นครูพลศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในโอกาสต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป น่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาในเขต การศึกษาอื่น ๆ หรือศึกษารวมทั่วประเทศ และศึกษากับครูพลศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ
2. น่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูพลศึกษาที่รับรู้โดยบุคคลอื่น ๆ เช่น บุคคลทั่วไป ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน
3. น่าจะสร้างเกณฑ์มาตรฐานสำหรับรายการสมรรถภาพของครูพลศึกษา เพื่อใช้ สำหรับการประเมินสมรรถภาพของครูพลศึกษา และเป็นเครื่องมือสำหรับการพัฒนาบุคลากรทาง การพลศึกษาต่อไป